

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendium Sacrorvm Ritvvm Et Caeremoniarvm

Vinitor, Gerlacus

Coloniae Agrippinae, 1656

III. De officio Sacerdotu Missam solennem celebrantis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9459

la totidem
am, & Tu
si eis vran
ndo eis in
n est. Item
e, ita util
coni à dex
oris conue
o assisten
assistenti-

abacus, seu
ere Episto
ibus, erit
eo mundo
te cooper
ecessaria in
t duo can
a seu duo,
in ipsius
atorio, &
i proximè
acula cum
ala ad ele
que omnia
is, quo r
it. Ac reli
solemni
tet, nec a
itur, nisi
orante ali
a solemnī
Sed ne
aut Re
ua tabel
ad obla
rudinem
ocorum,

locorum, alias nulla prorsus apponi debet.

10. Præparetur Missale apertum in cornu Epistolæ super Altare, antequàm Celebrans veniat ad Altare.

11. Præterea in latere Epistolæ in plano paratur sedes vel scamnum oblongum panno decenti viridi opertum, super quo Celebrans & ministri sedeant, vt infra, dum modo SS. Sacramentum non sit expositum, tunc enim videtur superfluum, cum Celebrans sedere non soleat ad huiusmodi Missam, nisi urgente magna necessitate, & tunc posset parari.

12. Si Euangelium legatur in pulpito, & Epistola in alio pulpito, aut ambone, parari etiam debent pannis pretiosis, sed præcipuè pulpitum Euangelij coloris Missæ convenientis, vt infra.

13. Hæc omnia parata esse debent, si fieri potest, ante aduentum Celebrantis in Sacristiam, ita vt nihil prorsus desit eorum quæ sunt necessaria quando aduenerit.

TITVLVS III.

De officio Sacerdotis Missam solennem celebrantis.

1. **H**ora competenti, & assignata de more, omnes tam Celebrans quàm Ministri in Sacristiam conueniunt; ibique ministris paratis Celebrans facta oratione lauat & tergit manus, tum accedit ad Paramenta quibus adiuuantibus ministris induitur dicens ad singula Orationes in Missali assignatas.

2. Celebrans omnibus paramentis, vt in Missa priuata indutus, omnesque ministri cum eo, Ceroferarij scilicet eum candelabris & cereis accensis hinc inde omnium postremi, Diaconus à dex-

K §

tris, &c

*Gauantus
comment. in
Rubr. Miss
part. 2. Tit. 2.
n. 5. lit. Z.*

tris, & Subdiaconus à sinistris Celebrantis, & Thuriferarius à dextris Diaconi, ita vt Celebrans sit in medio, firmant se quasi rectam efficientes, si fieri potest, lineam, ante imaginem quæ est in Sacristia nudo capite; & tunc ministrante Diacono nauiculam, & Thuriferario thuribulum, imponit, & benedicit incensum in thuribulum eodem prorsus modo, vt infra. n. 13. præscribitur.

3. Deinde Celebrans, & omnes alij nudis adhuc capitibus ibidem imagini principali profundam faciunt reuerentiam, & postea Ministri salutant Celebrantem, qui etiam eis aliquantulum se inclinabit recto capite: & statim procedunt ad Altare ad quod Missa debet Celebrari, hoc ordine.

*Gauantus
loco cit. lit. Z.
¶ 2.*

4. Præcedit Thuriferarius thuribulum dextra, Nauiculam sinistra tenens. Sequuntur duo Acolythi deferentes candelabra cum cereis accensis, Postea Cæremoniarius, si adfit, manibus iunctis sine bireto. Deinde Subdiaconus solus, & post eum Diaconus, vltimò Celebrans, & hi tres, recto capite & manibus iunctis. Si verò Celebrans aliquando vtitur Pluiali, aut sola alba vt in benedictione candelarum, & asperzione aquæ benedictæ & alijs huiusmodi, hi tres procedunt quasi pares, eleuantibus ministris Pluiale Celebrantis. Si Sacristia sit post Altare, omnes egrediuntur per portam quæ est à latere Euangelij & regrediuntur per portam Epistolæ, si duæ sint, post finem Missæ.

*Gauantus
loco cit. sub
Tit. 6.*

5. Si procedendo transeunt ante Altare maius ad quod Missa non sit Celebranda, modò ibi sit SS Sacramentum in Tabernaculo, omnes nudo capite genuflectunt, si verò non adfit omnes excepto Celebrante etiam genuflectunt Cruci. Si ibi sit expositum, aut in Altari sit propter Missam, quæ forte ibi celebratur vtrumque
flectunt

flectunt genua à lateribus Celebrantis, & si eleuatur non surgunt, donec repositum sit super Altare, Ministri quidem sacri à lateribus Celebrantis, alij in locis suis habentes Thuriferarium medium. Ante alia Altaria nulla fit reuerentia.

6. Cùm Celebrans peruenerit ante infimum gradum Altaris deposito bireto ad manum Diaconi, Altari, seu imagini Crucifixi desuper posita profundam facit reuerentiam simul cum ministris, vel si in eo asseruetur SS. Sacramentum genuflectit vno genu in plana terra, & medius inter Diaconum à dextris & Subdiaconum à sinistris stans erectus manibus iunctis incipit Missam vt in Ordinario Missæ, & dicens *In nomine Patris, &c.* se signat, & cum in Confessione dicit. *Vobis fratres, & Vos fratres* aliquantulum se inclinat ad ministros stantes, incipiens primò a parte Epistolæ versus Diaconum, dum dicit *vobis*, & postea versus Subdiaconum dum dicit *vos fratres*. Idem facit dicens *Misereatur vestri, &c.*

Gauantus loc. cit. lit. c.

Rubr. gener. Miss. tit. 2 n. 5. Carem. Episc. tit. 2 c. 8. Gauantus part. 2. tit. 2. n. 5. li. b. &c.

7. Factâ Confessione ascendit cum Ministris ad medium Altaris, & postquam illud osculatus est, stans in medio illius conuertit faciem suam ad cornu Epistolæ, atque accepto cochleari de manu Diaconi sinistram tenens infra pectus positam, ter è nauicula thus accipit eodem cochleari, & ter immittit in Thuribulum tribus distinctis vicibus dicens *Ab illo benedicaris in cuius honore cremaberis. Amen.* Quæ verba sic dispensat, vt in prima thuris impositione dicat *Ab illo benedicaris*, in secunda, *in cuius honore*, in tertia *cremaberis. Amen.* Et statim reddit Diacono cochlear. Deinde dextrâ manu apertâ, signum Crucis super thus in Thuribulo adhuc aperto producens, benedicit nihil dicendo,

Rubr. gener. Miss. tit. 4. num. 4. Gauantus ibid. lit. y. §. 2. Car. Episc. lib. 3. cap. 23.

K

s. Mox

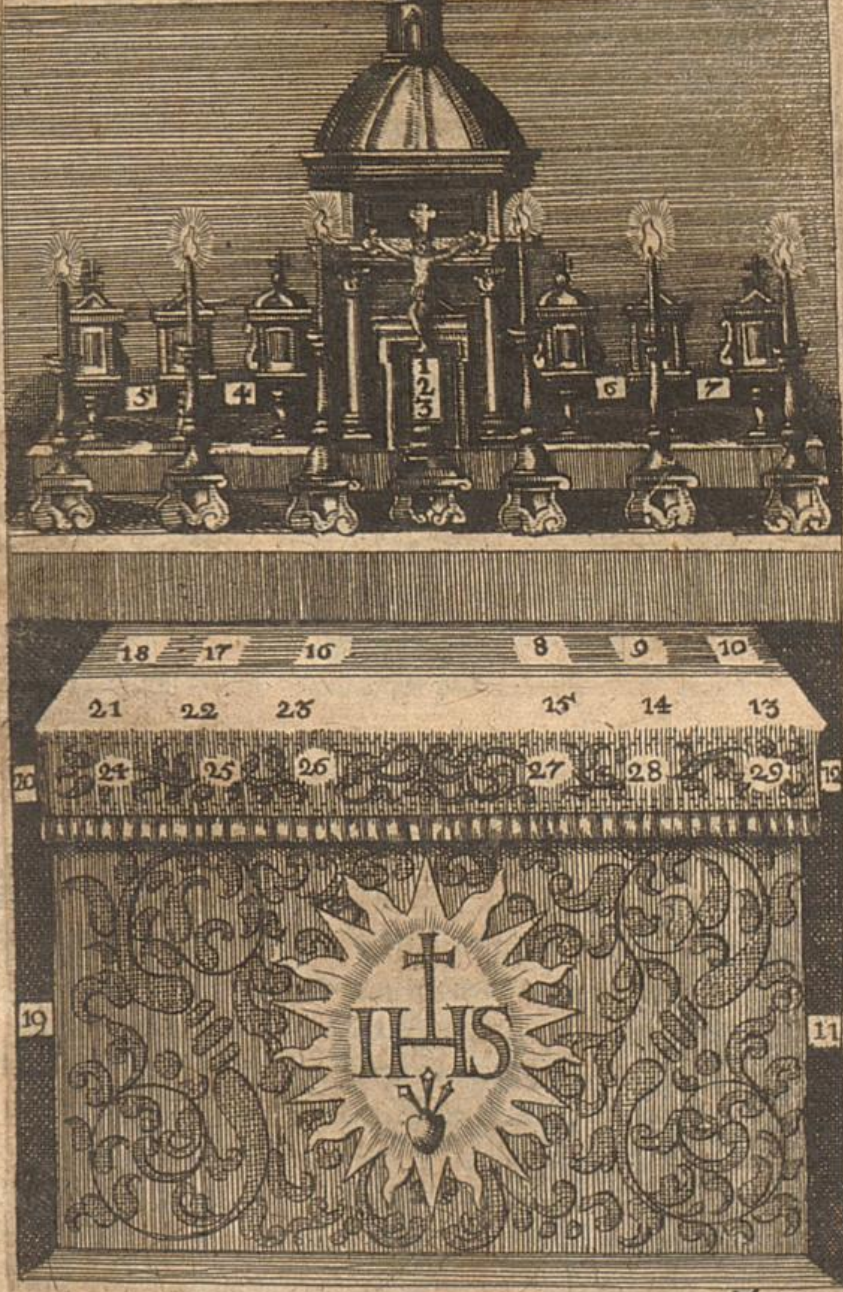
*Rubr. gen.**Miss part. 1.**11. 4. n. 4.**C. 100. Epif.**lib. 1. cap. 23.*

8. Mox accipit de manu Diaconi thuribulum, & ad Altare conuersus profundè se inclinat Crucis, sed tabernaculo SS. Sacramenti, si adsit, genuflectit, extremitatibus manuum super Altari positus vt facilius genuflectere & surgere valeat. Eleuato deinde Thuribulo, ter incensat Crucem in medio tantum æquali ductu, ita vt ad vnumquemque ictum tantillum quiescat, & tractim ducat thuribulum, nihil dicens, ac iterum facta debita reuerentia Altari, si erunt super Altari Reliquiæ aut Imagines Sanctorum, hinc inde à lateribus Crucis, thurificabit primò Reliquias, seu imaginem à dextris, scilicet à latere Euangelij existentes duplici ductu; & deinde facta prius debita reuerentia Cruci, aut tabernaculo imaginem seu Reliquias à sinistris pariter duplici ductu. Procedit deinde, ab eadem parte sinistra seu cornu Epistolæ, & thurificabit alias Reliquias seu imagines ab eodem latere sinistro crucis existentes, ter thuribulum ducens cundo versus cornu Epistolæ, etiam si plures essent Reliquiæ, aut imagines, quàm tres ab eo latere; vel etiam si nullæ sint Reliquiæ aut imagines thurificabit earum loco Altare, ter thuribulum ducens æquali distantia, prout distribuuntur candelabra, & cum erit in cornu Epistolæ, demissa manu, illud primùm inferiùs, bis ducto thuribulo, thurificabit: mox conuersus ad Altare, eleuans manum, incensat eius planitiem, seu mensam in parte anteriori ter ducens thuribulum vsq; ad medium: vbi iterum facta Cruci aut tabernaculo debita reuerentia, procedet thurificando alias Reliquias seu imagines, aut earum loco Altare, prout in latere dicto Epistolæ fecit; & pariter incensat inferiori & superiori parte ipsius cornu Euangelij duplici ductu, adhuc stans ibidem eleuans thuribulum, ter incensat superiorem tabulæ partem
versus

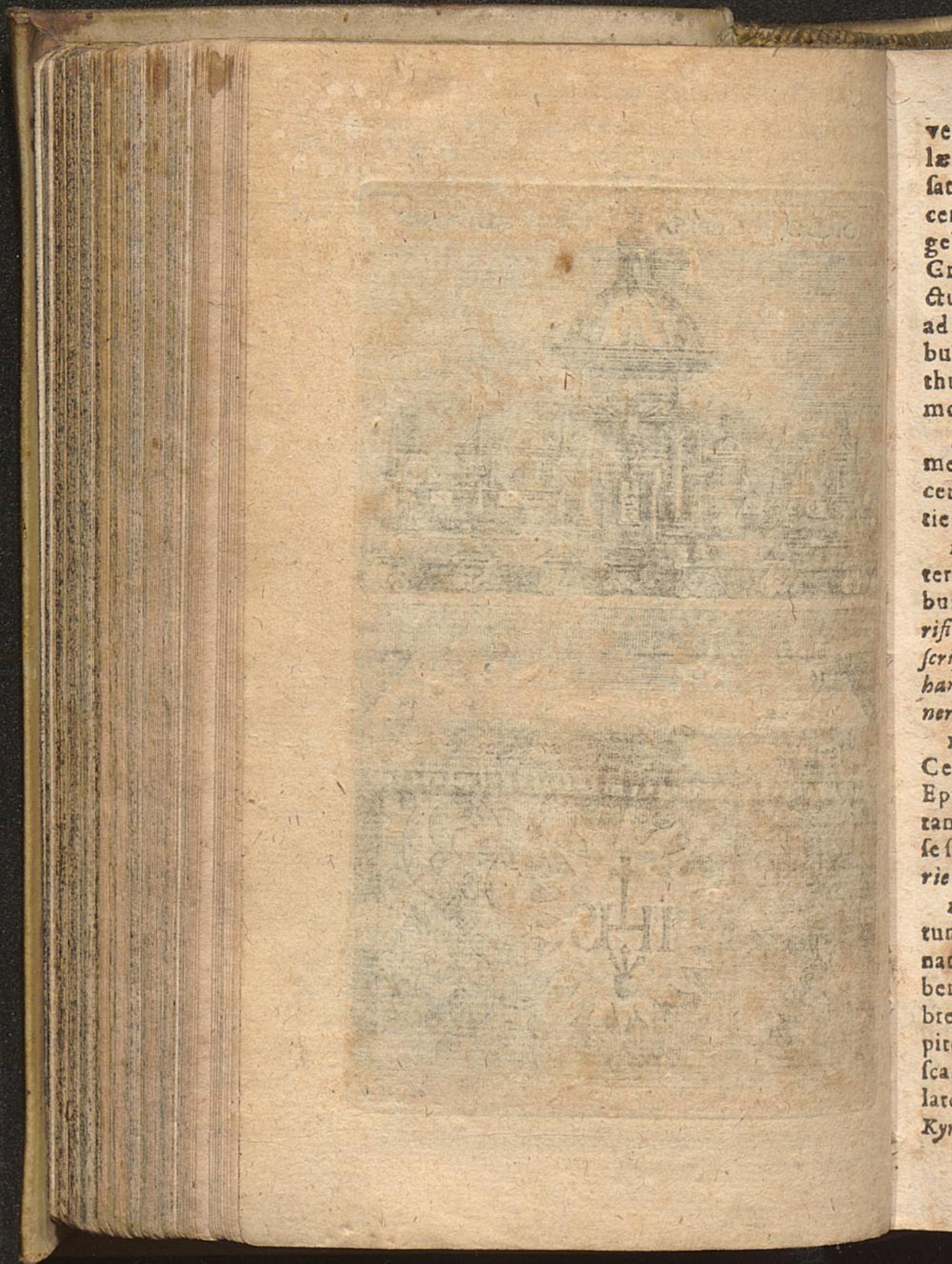
. II.

uribulum,
clinat Cru
d fir, genu
Altari posi
valeat. Ele
Crucem in
ad vnum
& tractim
rum facta
Alrari Re
nde à la
quias, seu
Euangeli
acta prius
o imagi
plici du
nistra seu
Reliquias
rucis ex
o versus
eliquiaz,
el etiam
ificabit
s aqua
bra, &
u, illud
urifica
nanum,
arte an
edium
debita
eliquias
rout in
nsat in
angeli
ns thu
partem
versus

ORDO INCENSATIONIS ALTARIS.

fol. 229.

ve
la
fat
ce
ge
Cr
tu
ad
bu
th
me

me
ce
tie

er
bu
rifi
scr
han
ner

Ce
Ep
ran
se
rie

ru
nat
ber
bre
pit
sca
lat
Kyr

versus medium Altaris vt fecit in cornu Epistolæ; deinde manu aliquantulum demissa incensat anteriorem eius partem, seu frontem, ter ducens Thurihulum dum procedit à cornu Evangelij vsque ad medium Altaris: vbi denuò facta Cruci reuerentia, incensat similiter triplici ductu reliquam partem anteriorem Altaris vsque ad cornu Epistolæ, vbi firmat se reddens thuribulum Diacono, à quo ipse solus triplici ductu thurificatur. Stans erectus iunctis manibus ne modicum quidem caput inclinando.

9. Si in Altari fuerit Tabernaculum SS. Sacramenti accepto thuribulo antequam incipiat incensationem genuflectit, quod item facit, quotiescunque transit ante medium Altaris.

10. Si Sanctissimum Sacramentum sit parenter expositum, ea facienda erunt quæ præscribuntur infra, Tit. 4. n. 5. *Vt Sacerdos modum thurificandi Altare tam in Vesperis quàm Missa hic descriptum, facilius intelligere atque praticare possit, hanc imaginem thurificationis placuit hoc loco apponere.*

11. Post incensationem ipsi à Diacono factam Celebrans conversus ad librum in eodem cornu Epistolæ legit solus. *Introitum* submissa voce, sed tam intelligibili, vt à ministris audiatur signans se signo crucis vt in Missis priuatis, & ibidem *Kyrie eleison* cum ministris alternatim absoluit.

12. Quo dicto, nisi Sanctissimum Sacramentum sit expositum, Celebrans facta Cruci inclinatione seu genuflexione (si in Altari fuerit Tabernaculum SS. Sacramenti) descendendo per breuiorem viam à latere Epistolæ cooperto capite medius inter Diaconum & Subdiaconum in scamno oblongo, & decenter vestito in plano, à latere Epistolæ parato, potest sedere donec idem *Kyrie eleison* à Choro absoluator.

G *u* *a* *n* *t* *u* *s* *pa* *r* *t* *2* *tit* *4* *n* *7* *sub* *lit* *n* *13*. Dum in choro cantatur ultimum *Kyrie eleison* Celebrans si sederit, præcedentibus Diacono & Subdiacono accedit manibus iunctis ante infimum gradum Altaris in medio, ibique facta genuflexione, aut inclinatione, ut supra, ascendit ad medium Altaris atque ibidem, dicendum sit, cantat clara & sonora voce *Gloria in excelsis Deo*, & submissa prosequitur vna cum ipso Diacono à dextris & Subdiacono à sinistris altantibus, quo dicto sedet, ut prius, si velit.

G *u* *a* *n* *t* *u* *s* *pa* *r* *t* *2* *tit* *4* *n* *7* *lit* *n* *14*. Dum in Choro sub dicto hymno *Gloria in excelsis*, cantantur verba ad quæ secundum Rubricas inclinandum est, sedens deposito bireto ad similia verba inclinat, stans autem apud Altare, similiter inclinat.

15. Finito per chorum Hymno *Gloria in excelsis*, &c. vel si non dicendum sit, finito ultimo *Kyrie eleison*. Celebrans adhuc sedens dat biretum suum Diacono & surgens per gradus anteriores Altaris ministris præcedentibus procedit ad Altare factaque ei in infimo gradu debita reuerentia ascendit ad Altare, quo osculato in medio ad populum se conuertens dicit. *Dominus vobiscum. Oramus* seu orationes sub vno & eodem tono.

Rubr. gener. Missal rit. 6. num 4. 16. Finitis orationibus, submissa voce legit *Epistolam*, interea dum Subdiaconus eam cantat, item *Graduale, Tractum* & alia vsque ad *Munda cor meum*, exclusiue.

Rubr. gener. Miss loco cit. 17. Cantata Epistola à Subdiacono vertens se parum ad cornu Epistolæ versus Subdiaconum, offert ei coram se genuflexo, manum dextram exterius deosculandam, sinistra super Altari re-tenta, & facit super eundem signum crucis nihil dicens.

18. Tum accedens ad medium Altaris, dicit ibi, *Munda cor meum, &c. Iube Domine benedicere Dominus*

Dominus sit in corde meo, &c. deinde vertens se ad Rubr. gener. Miss. tit. 6. num. 5. librum in cornu Euangelij, Subdiacono assistente à sinistris eius, dicit submissa voce, *Dominus vobiscum* & legens titulum Euangelij seipsum, & texum more consueto signat, mox Euangelium vsque ad finem prosequitur in cuius fine Minister assistens respondebit *Laus tibi Christe, Celebrans* verò non osculatur librum, neque dicit *Per Evangelica dicta, &c.*

19. Deinde reuersus ad medium Altaris, ibique manet stans donec Ministrante Diacono Nauiculam & Thuriferario thuribulum, imponit & benedicit thus, vt suprà ante introitum n. 14. præscriptum. Postea Diacono cum Euangeliorum libro veniente & genuflexo in superiori gradu Altaris benedictionem petenti, ad illum conuersus, benedicit dicens. *Dominus sit in corde tuo, & labijs tuis vt dignè & competenter annunties Euangelium suum, & cum dicit In nomine Patris & Filij & Spiritus Sancti Amen*, faciens super eum Gauantus part. 2 tit. 6. num. 5. lit. c. signum Crucis dextra manu, quam deinde illi de osculandum offert, sinistra infra pectus tenendo.

20. Post datam Diacono benedictionem, statim facta Cruci reuerentia retrahit se ad cornu Epistolæ, & dum Diaconus incipit *Dominus vobiscum*, vertit se ad eum iunctis manibus ante pectus, dum verò canitur *sequentia vel Initium Sancti Euangelij, &c.* signat se iterum in fronte, ore, pectore, & dum profertur à Diacono nomen ad quod est inclinandum inclinatur se, ad nomen tamen *Iesu*, versus Crucem & similiter versus Altare genuflectit, dū sub Euangelio genuflectendū est.

21. Cantato Euangelio per Diaconum, adhuc stans eodem loco, librum sibi à Subdiacono oblatum, ambabus manibus hinc inde accipit, & parum inclinatus, osculatur principium Euangelij cantati dicens,

Per

Per Evangelica dicta deleantur nostra delicta.

Deinde iunctis adhuc manibus, vt prius,
Diacono triplici thurificatur ductu.

21. Celebrans postquam incensatus fuerit
stans in medio Altaris versus Crucem incipit,
dicendum est, *Credo*, vt in Missali. Dum dicit
Credo extendit & eleuat manus; dicens in unum
iungit eas ante pectus: dicens denique *Deum* ca-
put Cruci inclinatur, & omnes Ministri cum eo.
Quod profequitur submissa voce cum Diacono
& Subdiacono sibi hinc inde astantibus. Cum
dicit *Et incarnatus est*, vsque ad, *Et homo factus*
est inclusiuè cum ministris astantibus genufle-
ctit.

Rubr. gener. Miss. tit. 17. num. 3. & 6. Gaudentius part. 1. tit. 17. n. 3. lit. h. & seq. Carem. Epis. lib. 1. c. 23. Lecto Symbolo potest sedere vt dictum
est ad *Kyrie eleison & Gloria in excelsis*; & dum
cantatur à Choro versiculus. *Et incarnatus est* ad
Spiritu Sancto vsque ad versiculum *Crucifixus* ex-
clusiuè, si non sedet, in superiori Altaris gradu
genuflectit; si autem sedet, cum Diacono & Sub-
diacone profundè inclinatur capite aperto. Præ-
terquam in die Annuntiationis B. Mariæ, & in
tribus Missis Natiuitatis Domini, in quibus si
sedeat, ad dictum versiculum iterum genuflectit
apud scamnum, aut sedem, vbi sederit.

24. Si sit prædicandum Concionator finito E-
uangelio prædicet, & sermone sine concione ex-
pleta, dicitur *Credo* vel si non sit dicendum, can-
teretur *Dominus vobiscum* cum Offertorio.

Rubr. gener. Miss. l. 7. n. 6. 25. Finito per Chorum Symbolo vel si non sit
dicendum, eo omisso, osculato Altari in medio
& ad populum conuersus cantat *Dominus vobis-*
cum, & iterum ad Altare conuersus *Oremus*; ac
lecto submissa voce Offertorio, accipit de manu
Diaconi patenam cum Hostia, quam offert vt in
Missis priuatis.

26. Posita hostia super Corporali, & patena subrus corporale, dictoque per Subdiaconum *Benedicite Pater Reuerende*, Celebrans iunctis manibus incipit. *Deus qui humana*, &c. & dum dicit. *Da nobis per huius aqua & vini mysterium*, dextrâ facit signum Crucis versus aquam in calice miscendam sinistra super altare posita.

*Carem Episc.
lib. 2. c. 8.*

27. Absoluta hac oratione accipit à Diacono Calicem ambabus manibus, dextrâ scilicet nodum, infra cuppam, sinistra pedem illius tenens, illumque offert dicens simul cum Diacono orationem *Offerimus tibi Domine*, &c. Deinde collato super Altare calice prosequitur orationes solitas scilicet. *In spiritu humilitatis*, &c. & *Veni sanctificator*, &c. cum caeremonijs, vt in Missa priuata.

28. Dicto à celebrante *Veni sanctificator*, Diacono ministrante Nauculam & Thurificario thuribulum vt initio Missæ, Celebrans ter imponens thus in thuribulum dicit. *Per intercessionem Sancti Michaelis Archangeli stantis à dextris Altaris incensi, & omnium electorum suorum, incensum istud dignetur Dominus benedicere, & in odorem suauitatis accipere. Per Christum Dominum nostrum. Amen.*

*Rubr. gener.
Miss. 3. 7. no
10.*

Dum dicit, *benedicere* reddito Diacono cochleari producit manu dextra signum crucis super thuribulum fumigans.

*Gauarium
part. 2. tit. 7.
n. 10. lit. v.*

29. Deinde accepto thuribulo per manus eiusdem Diaconi, nullam faciens reuerentiam (licet expositum sit sanctissimum Sacramentum) absolute thurificat oblata, ter ducens thuribulum super Hostiam & Calicem simul, in modum crucis in recta linea, non autem quatuor puncta designando, & ter circum Calicem & Hostiam, scilicet bis à dextra sua ad sinistram transiens prius inter Crucem & Calicem & semel sinistra ad dex-

*Car. Episc.
lib. 2. c. 23.
pag. 115.*

tram, dispensans verba in qualibet thurificatione hoc modo: in prima. *Incesum istud.* In secunda, à te benedictum. In tertia ascendat ad te Domine. In quarta & descendat super nos. In quinta & sexta, misericordia tua.

Rubr. gener.
Miss. tit. 7.
num. 80.

30. Tum facta Altari debita reverentia, thurificat Crucem, deinde Reliquias seu imagines, & Altare vt supra n. 8. ante Introitum præscriptum est, dicens interim: *Dirigatur Domine oratio mea, sicut incensum in conspectu tuo: eleuatio manuum mearum sacrificium vespertinum: Pone Domine custodiam ori meo, & ostium circumstantia labijs meis: vt non declinet cor meum in verba malitia, ad excusandas excusationes in peccatis.* Quæ verba tractim dicta, distinguit, & ita dispensat, vt eodem tempore cum thurificatione finiatur.

Rubr. gener.
Miss. tit. 7.
num. 10.

31. Completa incensatione altaris Celebrans reddit thuribulum Diacono in cornu Epistolæ dicens. *Accendat in nobis Dominus ignem sui amoris, & flammam aterna charitatis Amen.* & incensatur a Diacono triplici ductu, excipiendo incensum iunctis manibus, versus incensantem nulla, capitis inclinatione facta.

Compen. Ca-
rem. cap. 16.
num. 7.

32. Quo facto lauat manus, id est, extremitates digitorum pollicis & indicis dicens Psalmum, *Lauabo inter innocentes manus meas, &c.* aliaq; facit & obseruat prout in Missis priuatis vsque ad Orationem Dominicam: sed cantanda canit in cantu competenti, & non discooperit aut cooperit Calicem, aut etiam Missalis folia vertit, nisi in defectu Diaconi & Subdiaconi.

Rubr. gener.
Miss. tit. 10 n. 8

33. Finita oratione Dominica Celebrans accipit de manu Diaconi Patenam inter indicem & medium digitos, pollice & indice non disunctis.

Rubr. gener.
Miss. tit. 10.
num. 8.

34. Si pacem dare, Missæ conueniat, Celebrans dicta oratione *Domine Iesu Christe qui dixisti, &c.* osculetur Altare & Diaconum ad dextrum latus expectan-

expectantem complectitur, ac sinistram genam suæ sinistræ eius appropinquans, dat illi pacem dicens *Pax tecum*. Quo facto prosequitur alias orationes.

35. Sumpta ablutione & absterfo ore ad Purificatorium, vadit ad cornu Epistolæ, ubi lecta à se & à Choro cantata communionem vadit ad mediū Altaris; dicit *Dominus vobiscum* & Post communionem uti orationes in initio Missæ. Quibus dictis relinquens librum apertum redit ad medium Altaris, ubi de more dicit *Dominus vobiscum* versus populum, & responso à Choro *Et cum Spiritu tuo* dicit submissa voce *Ite missa est* & sic manet stans versus populum donec Diaconus *Ite missa est* cantando absoluerit.

Rubr gener.
Miss. II. n. 3

Gauantus
part. 2. tit. 11.
num 3. lit. 10

Carem. Epif.
lib. 2. cap. 8.
sub fin

36. Postea dicto secreto *Placeat tibi, &c.* osculatoque Altari eadem voce & modo, id est, clara voce ut in Missis priuatis, semel tantum benedicit populum.

Rubr gener.
Miss. II. n. 7

37. Dicto in cornu Evangelij more solito Evangelio secundum Ioannem, vel alio quod conuenit, facta ante infimum gradum simul cum ministris Altari debita reuerentia ordine & modo quo venerat redit ad Sacristiam, pro gratiarum actione dicens Antiph. *Triumpuerorum*, & Canticum, *Benedicite, &c.*

Rubr. genero
Miss. tit. 12.
num. 7.

ANNOTATIONES

in Missam solèmnem.

§. 1. Missa tam solèmnis quàm minùs solèmnis in ijs Ecclesijs in quibus Horæ canonicæ cantari solent, semper dici debet post aliquam Horam in Choro cantatam etiam nocte Natiuitatis Domini, ut Horæ canonicæ sint quasi quadam ad Missam præparatio.

Gauantus
comment. in
Rubr. Miss.
part. I. tit. 15.
num. 2.

§. 2. Si

Galantus
loc. cit. lit. a.

§. 2. Si propter terræ frigiditatem populus veni-
tardius ad Ecclesiam pro Missa solemnī, præstat di-
ferri tempus recitandi Horam Tertiam, quam canti-
re Missam de Festo, seu Dominica post Sextam; i-
censuit Sacra Rituum Congregatio referente Alcoet
in suo Cæremoniali.

§. 3. Errant qui Ampullas, librum Evangeliorum
seu Epistolarum, aliâque imponenda Credentia, Alta-
ri imponunt.

Galantus
loc. cit. par. 2.
tit. 2. num. 5.
lit. b.

§. 4. Missale apertum super Altare per Cæremonia-
rum, Acolythum, aut Sacristam poni debet, antequam
Celebrans incipiat Confessionem, si minus, antequam
veniat ad Altare, collocatum fuerit: quia etiam
in Missa priuata aperitur Missale ante Confessionem.

§. 5. Celebrans dum se induit poterit appendere
cingulo suo à parte dextra sub ipsa Planeta Sudario-
lum, si opus sit, vel Diaconus secum portare, vt illi
Celebranti ministret prout opus erit.

§. 6. Si dicenda sit hora Tertia solemniter secun-
dum consuetudinem locorum, Celebrans paratus
sum Alba, Stola, & Pluuiali procedit in chorum, &
dum dicuntur Psalmi, ministri Sacri parant se in Sa-
cristia, atque finitâ Tertâ illi ministrant porrigendo
illi manipulum & Planetam.

Galantus
par. 2. tit. 2.
n. 5. sub lit. c.

§. 7. Progrediens Sacerdos ad celebrandam Missam
solemnem cum non gestat Calicem, ad quamvis re-
uerentiam cuius faciendam, denudat caput.

§. 8. Quod si Altare ita situm sit, vt Celebrans ad il-
lius medium non possit accedere quin prius transeat
per partem Evangelij, aut Epistolæ, v. g. quando Sacri-
stia est retro post Altare aut alio modo, tunc ministri
illius partis parum retrocedere debent, vt Celebranti
transitum facilem præbeant, cui illi tunc se inclinant
videlicet Diaconus & primus Ceroferarius si transeat
per latus Epistolæ, & vice versâ Subdiaconus & secun-
dus Ceroferarius per latus Evangelij.

§. 9. Si autem rectâ pergant ad Altare, dum ad il-
lud accedunt Diaconus, Thuriferarius, & primus Ce-
roferarius recedunt ad partem Epistolæ, Subdiaconus
verò & secundus Ceroferarius, ad partem Evangelij.

§. 10. Dum Celebrans ex Sacristia venit ad Altare
dat Diacono biretum suum, quod, sicut & ministro-
rum bireta, deponuntur à Cæremoniaro aut Acoly-
tho extra Credentiam super aliquod scamnum; puta
vbi sunt sessuri, vel in alio loco decenti: nunquam ta-
men

populus veni
ni, præstat di
2, quam cant
t Sextam; i
erente Alcoc

men in Altari, quod & in priuatis Missis obseruan-
dum.

Euangeliorum
redentiz; Al
er Cæremonia
bet, antequam
minus, ante
it: quia etiam
onfessionem
xit appende
tera Sudario
ortare, vt illu
nniter Secun
brans paratu
chorum, &
ant se in Sa
porrigendo
dam Missam
quamuis re
unt.
ebrans ad
ius transeat
iando Sacri
inc ministri
Celebranti
se inclinant
is si transeat
us & Secun
dum ad il-
primus Ce-
bdiaconus
Euangelij.
t ad Altare
c ministro-
aut Acoly-
tum; puta
nquam ta-
men

§. 11. Si antequam Celebrans incipiat Missam, vide-
licet ante *In nomine Patris*, eleuetur SS. Sacramentum
ad altare ipsi propinquum, Celebrans & ministri de-
bent omnes genuflectere; si post signum Crucis ad-
uertant, non, nisi fortè id accidat dum sedent, quia
tunc debent genuflectere, sicut dum sunt in via, sed in
hoc casu Minister abstineat à pulsatione campanulæ,
hoc tamen intelligendum est quando altaria in qui-
bus eleuatur SS. Sacramentum sunt valde proxima, &
in conspectu Celebrantis. Sed quantum fieri potest, ab-
stineatur à celebratione Missæ priuatæ in Altaribus
conspectui Missam solemnem celebrantis obiectis,
tempore Missæ solennis.

§. 12. Priusquam Celebrans incipit *In nomine Patris*,
& genuflectit si in Altari est tabernaculum SS. Sacra-
menti, vel si non sit, caput profunde inclinat *Cruci*.
Ministri verò tam Diaconus quam Subdiaconus atque
alij *Cruci* quæ in Altari est genuflectant per totam
Missam quando contingit eos ante illam transire.

Rubr gener
part. 1. tit. 4.
num. 7.

§. 13. Celebrans postquam inceperit Missam atque
dixerit *In nomine Patris*, &c. nec ipse, nec ministri ad-
uertere debent ad quemquam in alio Altari Celebran-
tem, manusque ita teneant iunctas ante pectus, vt ipsi,
si fieri potest, Planetam, aut Dalmaticam, aut Tunicel-
lam non tangant, neque eis prorsus submittant.

§. 14. Aduertat etiam Celebrans, vt ita moderate se-
gerat in iis, quæ sui sunt muneris, vt à ministris omnia
modestè & tempestiue fiant, ne nimia festinatione
peragere debeant, quæ eis incumbunt.

§. 15. Quam primùm Celebrans incipit *In nomine Pa-
tris* &c. cantatur Introitus in Choro, deinde *Kyrie e-
leison*, Ideò Celebrans non debet expectare in Sacri-
ficia donec dicatur *Kyrie eleison* vt procedat ad Altare,
sed semper inchoare debet Missam dum cantores in-
cipiunt Introitum.

Carem. Epif.
lib. 2. cap. 8.

§. 16. Dum Celebrans ante Introitum thurificat
Altare nihil ab ipso dicendum est. Materies quæ ad
hibetur pro incenso debet esse solum & purum thus
boni odoris, vel si aliqua addantur aromata, aduertat-
ur vt quantitas thuris, longè superet: illudque thus
non sit omnino contusum, ne repente euanescat, aut
nimis solidum, ne omnino cremari possit.

Carem. Epif.
lib. 1. cap. 23.

§. 17. Celebrans dum capit de manu Diaconi thuri-
bulum,

bulum, sinistra catenulas quibus thuribulum sustinetur, in earum summitate; dextra vero easdem catenulas iunctas prope thuribulum teneat, ac thuribulum sustineat; ita ut illud commodè ducere versus Crucem & imagines prædictas, & ad se retrahere possit: quod fit, si ipse Celebrans, accepto thuribulo, teneat dextram, quoad fieri potest, proximiorè ipsi thuribulo, ita ut parum catenularum spatium remaneat inter ipsius manum dextram & thuribulum, præsertim cum thurificatur oblata, nam si nimis thuribulum pendeat, nec commodè, nec securè, nec cum decoro illam actionem expedire potest.

*Carem. Epif.
lib. 1. cap. 28.*

§. 18. Dum autem Celebrans Altaris thurificationem facit, advertat, ut se in ea grauter & cum decoro gerat, non personam, aut caput, dum thuribulum ducit, reducitque mouens; sinistram quæ summitatem catenularum retinet, firmam stabilemque teneat, dextram verò manum, ac brachium commodè ac tractim cum thuribulo versus personam aut rem thurificandam moueat, ita ut cum thuribulum ad se retrahit illud sub brachio leuiter, & competenti mora reducat; & dum procedit thurificando Altare cundo, & redeundo semper illum pedem prius moueat, qui proximior est Altari, totque omnino faciat passus, quot thuribuli tractus, ut manus pedesque in motu decenter concordent.

*Carem. Epif.
loco citato.*

§. 19. Notandum pro faciliori intelligentia eorum quæ seruari debent in incensatione quod Altaris bifariam diuidatur nempe in planitiem seu mensam & frontem, seu faciem: planities est pars superior illa est tabula Altaris; frons verò, anterior pars. Planities diuiditur in partem anteriorem, & posteriorem, frons verò non diuiditur sed vocatur anterior pars simpliciter. Quælibet harum partium tam anterior quam posterior planitiei & frons Altaris incensari debet triplici ductu ut clariùs patet, & præ oculis exhibetur in imagine supra pag. 285. posita.

§. 20. Nota obiter, quod ubi Rubricæ Missalis præcipiunt tit. 4. n. 6. ut Celebrans genuflectat dum transit ante Tabernaculum SS. Sacramenti, id tantum intelligendum esse de solo transitu in ipso thurificationis actu, non autem de quouis alio transitu tempore Missæ, in alio enim non debet genuflectere nisi SS. Sacramentum patenter sit expositum.

§. 21. Si super Altari fuerint insignes Reliquiæ in-

clus

clusa capsulis, vel imagines maiores argenteæ, aut alia sculpta inter candelabra, alia tamen ab ijs quæ aliquando in tabellulis depicta, vel etiam circa Tabernaculum sculpta sunt, seruentur quæ in Rubricis notantur; sed obseruandum quod ijs non inclinetur caput ad differentiam Crucis.

§. 22. Quod si pauciora sint, quàm sex candelabra in Altari, nihilominus triplici ductu thuribuli, incensatur vnum quodque Altaris latus.

§. 23. Solus Celebrans legit *Introitum* non ministri cum eo, qui tamen respondent & dicunt cum eo alternatim nouies *Kyrie eleison*, in eodem cornu Epistolæ, non in medio Altaris vt plurimi facere solent.

Gauantus
part. 2. tit. 4
num. 7. lit. i.

§. 24. Offendit Sacerdos solemniter Celebrans qui sub Missa in Altari eo tempore quo in Choro cantatur *Kyrie eleison*, *Gloria in excelsis*, *Graduale*, aut *Sequentia* horas Canonicas, orationes præparatorias, aut alias preces ex libro Missalis aut alio legit, magis si ab Altari in Sacristiam redeat allaturus quippiam, vel nuntius mittatur, aut sublatâ veste Sacra, aliquid ex sacculo accipiat.

§. 25. Celebrans in Missa solemniter sedere potest inter Diaconum & Subdiaconum cum in Choro cantatur *Kyrie eleison*. Hymnus *Gloria in excelsis*, *Graduale*, *Allelia*, aut *Sequentia*, atque *Credo*: illis enim à se in Altari lectis, statim factâ Altari debitâ reuerentia, & à ministris genuflexione, per breuiorem viam, id est per latus Epistolæ, vnus post alium, præcedente Subdiacono procedunt ad Sedem præparatam seu scamnum oblongum, honestè panno decenti ornatum in plano, v: supra diximus, vbi Celebrans sedet, eleuantibus ministris posteriorem Planetæ partem, & caput operit porrigente ei Diacono biretum cum quasi osculo illius, Diaconus quoque ad eius dexteram, Subdiaconus ad sinistram sedent, sic sedentes manus super genua hinc inde expansas aliquantulum à se inuicem distantes, digitis tamen iunctis inter se teneant, talemque ordinem seruant in sedendo, & surgendo, vt aliquantulum prius Celebrans, quàm ministri sedeant, & caput tegat ministri verò contra prius surgant & caput detegat, quàm ille, quod ab omnibus alijs ministris obseruari debet, vt prius se inclinent Celebranti quàm sedeant. Præcedant autem ita tempestiue ad sedem vt non sint in via dum cantatur in Choro *Aderamus te* aut quid aliud, ad quod inclinandum est,

Gauantus
loco cit. part.
2. tit. 4. n. 7.
lit. n.

Tit. II.
ulum sustin
easdem car
t, ac thurib
ducere versu
erahere pol
thuribulo, r
iorè ipsi th
um remane
am, præsertim
s thuribulum
cum decor
thurificatio
cum decor
tribulum de
summitatem
nque teneat
modè ac tra
t rem thurib
ad se retra
nti mora re
tare eundo, &
noueat, qui
faciat passus
que in motu
lligentia eo
quod Altar
seu mensam
s superiorit
ars. Planities
riorem, front
pars simpli
terior quàm
pensari debet
lis exhibetur
Missalis præ
t dum transit
ntum intellu
turificatio
tempore Miss
isti SS. Sacra
Reliquiæ in
clisi

est, ne cogantur se sistere, vel si id eueniat inclinent se ad Altare.

*Gauantus
ibidem.*

§. 26. Dum Celebrans sedet, & Chorus cantat verba ad quæ fieri debet inclinatio, annuente Cæremoniario ipse, & ministri caput nudum inclinent, & postea legant sicut cæteri de Choro.

§. 27. Circa finem ultimi *Kyrie eleison*, *Hymni Angelici*, *Gradualis*, *Tractus Allouim*, aut *Sequentia* & *Symbols* inuitati a Cæremoniario, Celebrans adhuc sedens dat biretum suum Diacono quod acceptum cum quasi osculis deponit in loco suo, sicut & suum; ac statim vnus post alium longiori via per gradus anteriores Altaris, & per Planum Capellæ ad Altare procedunt, caueant autem ne sint in via dum in Choro cantatur *Iesu Christe*, sed vel anticipent vel expectent prout longior vel breuior via fuerit: Si dum sedent eleuetur SS. Sacramentum ante eos aut deferatur, nudo capite & flexis genibus illud adorent; non verò quando sunt in via.

§. 28. Celebrans reuersus ad Altare illud osculatur, quod semper facit quoties accedit de sede ad Altare, nisi statim illud osculari debeat ex Rubricis, sufficit enim illud semel osculari, tunc tempore præscripto.

*Cærem. Epif.
lib. 1. c. 8.*

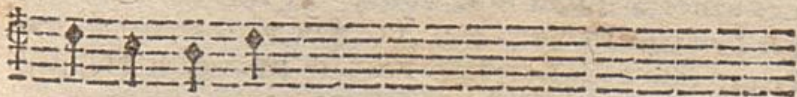
§. 29. Celebrans cantat hymnum *Gloria in excelsis Deo*, non alio modo quam in Missali describitur. Dum dicit *Gloria* disiungit manus quas ante pectus iunctas habebat, non super Altare expansas, vt quidam, dicens *in excelsis* eas disiunctas eleuat vsque ad humeros, dicens *Deo* eas iterum iungit ante pectus, non eleuans oculos, sed tantum caput inclinat. Ministri verò caput inclinant ad verbum *Deo*.

*Cærem. Epif.
lib. 1. c. 27.*

§. 30. Notandum est, errare eos, qui primam collectam canunt in tono festiuo, reliquas verò commemorationes si sint de simplici vel feria cantant in tono feriali. Debent enim cani in festis Duplicibus & Semiduplicibus æqualiter omnes orationes & commemorationes tam in Vesperis, Laudibus quam Missis in eodem tono festiuo, alia verò orationes omnes quæ extra laudes matutinales, Missas, & Vesperas in alijs officijs diuinis, quibuscumque sunt canendæ etiam solemnibus diebus cantantur tono simplici ac feriali, non autem festiuo: vti multi faciunt in Completorio, vel Laudibus vespertinis, B. M. V. & alijs officijs diuinis superius non specificatis.

§. 31. Ad benè cantandas orationes in Missa solenni sciendum

sciendum est duos esse orationum tonos alterum solemnem siue festiuum, alterum simplicem seu feriale, & tono quidem solemni utimur in Missis de festis duplicibus & semiduplicibus sicut etiam in Laudibus & Vesperis eorum festorum, altero vero simplici in ferialibus, & festis simplicibus, ac pro defunctis, & in alijs quæ occurrunt extra Matutinum, Missas, & Vesperas etiam si in diebus solemnibus recitantur ut in cæteris horis canonicis, in benedictionibus Candelarum, Palmarum, & similibus. Differentia autem inter solemnem & simplicem tonum est iuxta antiquum ritum & obseruantiam Capellæ Papalis, quia solemnis duas tantum habet variationes, & regulariter prima variatio fit per duas notas descendendo & redeundo ad eundem tonum, videlicet,

& prima clausula orationis, quæ habet verbum videlicet in fine dictæ clausulæ, quæ gemino puncto à sequenti clausula solet designari secundum rectam orthographiam; quemadmodum apparet ex præpositæ orationis modulatione.

Deus qui in terra potentia

tu a miracula etiam in sexu fragili

viatori am martyri contulisti

Secunda vero variatio fit per vnam notam descendendo videlicet in fine clausulæ sequentis

quæ pariter, vel gemino puncto, vel puncto, & comate constat.

L

ut quis

ut qui beata Catharina virginis &

martyris tuae natalitia colimus per

eius ad te exempla gaudemur,

Conclusiones etiam earundem orationum in tono
solemni diuersimodè variantur, prout ipsæ conclusio-
nes diuerso modo sunt conceptæ. Aut enim dicitur
Per Dominum nostrum &c. aut *Qui uiuit & regnat.* &c.
Primo casu fit variatio per unicam notam in fine pri-
mæ clausulæ sine verbo, uidelicet.

Per Dominum nostrum Iesum Christum

filium tuum

In secunda verò clausula per duas notas uidelicet.

Qui tecum uiuit & regnat in unitate

Spiritus Sancti Deus.

In tertia verò, & vltima nulla fit variatio, prout de
oratione dictum est, nimirum

Per omnia secula seculorum,

Secundo casu, cum dicitur. Qui vivis, & regnas, &c. in qua sunt duæ tantum clausulæ, prima variatur per duas notas, videlicet.

Qui vivis & regnas cum Deo Patre

in vnitate Spiritus Sancti Deus

Secunda & finalis non variatur.

Tonus simplex, & ferialis nullam habet variationem, sed cum eo utimur, vniuersi toni, & voce proferimus orationes à principio vsque ad finem & pari modo in eorum conclusionibus vt in hoc modulationis exemplo.

Deus qui inter Apostolicos Sacerdotes

famulum tuum Pontificali fecisti

dignitate vigere Presta quasumus

Vt eorum quoque perpetuo

aggregetur consortio. Per Dominum

Excipiuntur etiam ab hac regula orationes & versiculi qui cantantur pro defunctis extra Missas, ut in vespers, & Matutinis, & alijs officijs: in quibus in fine orationum, & versiculorum deprimitur vox per totam, hoc est à Fa & Re in vltimis syllabis, ut hoc exemplo constat.

Per Christum Dominum nostrum

Regulare autem est, ut in vtroque tono voce graui, & competenti interposita aliqua mora in fine cuiuslibet clausula, & praesertim in clausula finali, ac cum decoro, & grauitate recitentur orationes.

§. 32. Si forte Celebrans, sedeat dum Subdiaconus cantat Epistolam, circa finem illius redit ad cornu Epistolae, ut ibi Subdiaconum benedicat, sed conuenientiùs est nunquam sedere sub Epistola, sed expectare donec Epistola per Subdiaconum decantata fuerit.

§. 33. Postquam Celebrans legerit Euangelium, aliquantulum recedit à cornu Euangelij, & accedit fere ad medium Altaris, ita ut sit inter medium Altaris & cornu Euangelij ante librum; vbi semper stat donec Diacono dederit benedictionem, nisi forte propter sequentiam sedeat, circa cuius finem redit ad praedictum locum; ut ibi thus, & Diaconum benedicat.

§. 34. Celebrans non debet interrompere Euangelium quod legit ut praestet quae circa Diaconum sunt peragenda sed hic expectat finem, & Celebrans lecto Euangelio à se, non osculatur librum, neque dicit per *Euangelica dicta &c.* sed post Euangelium solemniter à Diacono cantatum & per Subdiaconum ei osculandum delatum, idem osculatur atque dicit per *Euangelica dicta, &c.*

§. 35. Chorus ita cantum demetiatur, ut Diaconus omnia suo tempore peragere possit, & non fileat, quin ipse Diaconus peruenerit ad locum Euangelij.

§. 36. *Credo*

§. 36. Credo in Missa solemnè à Choro totum dicendum, non verò ad illa verba *Et iterum venturus, &c.* ut in multis Ecclesijs breuitatis causa, fieri consuevit, abbreviandum est, neque alternatim organo cantandum.

§. 37. In eadem Missa, Introitus, Graduale, Alleluia, Offertorium, & id generis alia canantur quæ Ecclesiæ instituto ad eam sacrificij actionem, quæ sit propriè accommodata sint, & non ea quæ sunt ad libitum musicorum.

§. 38. Tolerari potest illa consuetudo, qua defertur liber Prælato, continuante Celebrante Symbolum: quia antiquitus dum Symbolum cantabatur, Evangelium dabatur osculandum toti populo, non autem placet altera, qua Prælatus osculatur librum dicto offertorio, quando non dicitur *Credo* abusus est, ad breuitatem Missæ introductus. Et Minister deferret librum sine reuerentia ad Prælatum; sed postquam illum fuerit osculatus, libro statim clauso, reuerentiam illi debitam faciet; illi verò tantum, qui librum osculatur dicere debet, *Per Evangelica dicta, &c.* sunt enim verba osculantis propria, quæ omisso propterea osculo omittuntur. Alia circa delationem & osculum libri Evangeliorum seruentur quæ in Rubricis & Annotationibus Missæ priuatæ part. 2. tit. 6. pag. 126. §. 8. & seq. dicta sunt.

Gauantus part. 2. tit. 0. n. 2. list. 5.

§. 39. Si facienda sit oblatio à populo, fiat statim post dictum à Celebrante Offertorium, non verò post oblationem Hostiæ & Calicis, & tunc Celebrans aliquantulum retrahit se à medio Altaris, & si opus sit ad infimum gradum Altaris descendit, vel etiam si opus sit, procedit ad cancellos, & medius inter Diaconum & Subdiaconum qui colligit oblationes, si sit consuetudo. In fine non datur benedictio populo vlllo modo, nec Celebrans quicquam dicere debet; decet autem vt populus osculetur rem offerendam, & postea manum Celebrantis iuxta Pontificalis Romani in multis actibus solennibus præscriptum nihilominus cessare debent oscula in Missis defunctorum, cum in eadem oscula à Rubricis prohibeantur; minime autem à Sacra Congregatione Rituum probatur vltus eorum qui Patenam tradunt osculandam populo. Potest tamen Crux aut aliqua imago sacra dari osculanda ex more multarum Ecclesiarum. Qui missas novas celebrant non possunt Ecclesias, vt oblationes recipiant, cir-

Gauantus part. 2. tit. 7. num. 5.

Concil. Trid. sess. 2.

cuire ex decreto S. Congregationis. Si oblatio longior possunt aliqua cantari vt Psalmi & Hymni conuenientes.

Gauantus §. 39. Diaconus & Subdiaconus non tenentur ad *part. 2. tit. 5.* Celebranti submissa voce respondere, quibus Chorus respondet, satis enim est, quod à Choro respondeatur Celebranti. *n. 5. litt. h.*

Gauantus §. 40. Ad *Orate fratres* Subdiaconus respondet *Saluat* *loc cit part. 2. tit. 7 n. 10.* *piat Dominus sacrificium, &c.* & Celebrans tantum dicat orationes secretas, vt Diaconus oportuno tempore redire queat ad dicendum *Sanctus, &c.* eodem. *litt. c.*

§. 41. Cum corpus Domini nostri Iesu Christi in Missa Conuentuali eleuatur, tum signum sono campanæ maioris dandum, cuius soni significatione fideles qui Missæ sacrificio tunc non interfunt admonentur; ad tanti tamque magni mysterij ac beneficii recordatione animam excitare menteque supplicibus precibus ad Deum pie fundere.

Rubr. gener. §. 42. In choro post finem *Sanctus* vel paulo antequam fiat consecratio omnes genuflectunt vsque ad elevationem Calicis inclusiue, quæ facta surgunt & prosequuntur, *Benedictus qui venit, &c.* *Miss. par. 1. tit. 17. n. 5.* *Carem. Epif. lib. 2. cap. 8.*

Gauantus §. 43. Qui dat pacem quantumuis Supremo Principi etiam si esset Imperator aut Rex nemini inclinatum aut vllam facit reuerentiam cui dat pacem, nisi potius quam dederit, qui accipit pacem caput inclinat danti, antè & postquam acceperit; Item qui dat pacem dicit *Pax tecum* qui recipit respondet. *Et cum Spiritu tuo,* amplectunturque se inuicem. In vnoquoque de ordine primus dat pacem alteri subsequenti, & sic deinceps vsque ad vltimum eiusdem ordinis non præmissis inuitationibus, quæ in inuocatione tantum fiunt: & non nisi stanti pax datur, quæ scilicet per osculum præbetur.

Gauantus §. 44. Laicis datur pax per instrumentum offerendum latum ab eo qui pacem à celebrante immediate accipit. *loc citato.*

Gauantus §. 45. Celebrans dictis orationibus omnino conclusis suis conclusionibus relinquit librum apertum, & non claudit, sicut à principio non aperuit: & qui apertum inuenit, apertum relinquit. *part. 2. tit. 11. n. 3. litt. q.*

§. 46. *Communio* à Choro cantari debet immediate post *Agnus Dei*; nisi fiat populi communio, ad quam ca cantatur.

ea cantatur Gauantus in Rubr. Miss. part 1. tit. 13. num. Gauantus
s. Litt. h. loco citato
litt. r.

§. 47. Cantato à Diacono *Ita Missa est* vel *Benedicamus*
Domino, Celebrans & Diaconus simul vertunt se per
latus Epistolæ ad Altare, ipseque Celebrans dicit *Pla-*
ceat tibi Trinitas, vt in Missali: Cantato à Choro prius
Deo gratias.

§. 48. Dum datur benedictio à Celebrante nihil de-
bet cantari à Choro, vt omnes sint attentiores ac be-
nedictionem.

TITVLVS III.

De Communionem generali, vel particulari in Missa solemni.

1. **S**i facienda sit communio generalis, vel par-
ticularis in Missa, sumpto pretioso sangui-
ne à Celebrante, & nondum vino in Calicem in-
fuso pro purificatione ipsius Celebrantis, Sub-
diaconus palla regit Calicem, & cum ultra me-
dium Corporalis à parte Euangelij non extra
ipsum collocat propter Sacras species vini adhuc
in eius fundo relictas, & statim Diaconus acce-
dit ad dextram Celebrantis cum debitis genu-
flexionibus, & Subdiaconus per planum ad sini-
stram ipsius Celebrantis qui etiam debitas facit
genuflexiones in accessu & recessu eo tempore
quo Diaconus. Tum ipse Diaconus pyxidem o-
pertam in qua sunt Hostiæ consecratæ, ponit in
medio Corporalis cum genuflexione debita,
qua posita, eam discooperit & genuflectit, Cele-
brante interim & Subdiacono aliquantulum in
cornu Euangelij, & alijs circum altare genu-
flexis.